

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

ГОЛОС УКРАЇНИ

Депутат в окрузі

Більшість коштів спрямували на забезпечення оборони

▶ СТОР. 3

Ігор ФРІС.

Самоврядування

Громади — це та сила, яка зцементувала нашу державність

▶ СТОР. 4

До ювілею

Перший генерал армії незалежної України

▶ СТОР. 6

Віталій РАДЕЦЬКИЙ.

№ 253 (8270)

ВІВТОРОК, 19 ГРУДНЯ 2023 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

За призові гроші студенти придбали авто для воїнів

Іванна КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ: Європа завдала удару по вірі автократії у те, що вони можуть усе купити і можуть усе продати

Минулого тижня Європейська Рада схвалила початок переговорів про вступ України та Молдови до Європейського Союзу і надання статусу країни-кандидатки Грузії. «Українці й наші друзі знову подолали нездоланне, а путін спіймав облизня», — так прокоментувала в останньому випуску ютуб-каналу «Євросапінс» голова Комітету з питань інтеграції України до ЄС Іванна Климпуш-Цинцадзе.

▶ СТОР. 5

Фронт

Окупанти застосовують для атак «людські хвилі»

За даними Генштабу ЗСУ (на 18.12), протягом доби на фронті відбулося 64 бойові зіткнення. Сили оборони виснажують російські війська на Мелітопольському напрямку, закріплюються на досягнутих рубежах на Бахмутському напрямку, ведуть контрбатареюну боротьбу на східному березі Дніпра в Херсонській області та на більшості напрямків відбивають атаки окупційних військ.

▶ СТОР. 8

Фото: dduvs.in.ua

Щоб спрямувати кошти на допомогу фронту, переможці конкурсу серед закладів вищої освіти «Студентська весна-2023» в Дніпрі відмовилися від призового фонду. Студенти Дніпровського державного університету внутрішніх справ, які перемогли у змаганні, присвяченому популяризації волонтерського руху, передали автівку для воїнів 128-ї бригади ТрО.

«Нарешті автівка придбана, перефарбована, проведено техогляд. Вона допомагатиме хлопцям на бердянському напрямку. Ра-

зом з машиною передали гуму для іншої бойової техніки, оконні свічки, маскувальні сітки, наверханки, солодоці та обереги», — розповіли в міськраді.

«Автівка від студентів — приємний шок, — каже воїн бригади Руслан. — Молодь розуміє, що у нас за стан у країні й активно допомагає. Техніка дійсно дуже потрібна для логістики, бо це нині, на жаль, розхідний матеріал», інформує наш власкор Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

ПЕРЕДПЛАТА-2024

Шанувальникам «Голосу України»

Редакція дякує вам, що у цей непростий для кожного українця час, протягом 2023 року, ви були нашими передплатниками.

З кожного номера газети ви дізнавалися про щоденні події в Україні та за кордоном, ситуацію на фронті, першими отримували інформацію про нові закони та зміни в законодавстві, про події в суспільно-політичному житті, культури, науки і спорту. Але вже час подумати про передплату на «Голос України» на 2024 рік.

Наступного 2024 року газета виходитиме 5 разів на тиждень українською мовою — за індексом 40224. Вартість передплати, на жаль, не вдалося утримати на рівні цього року — лівову частку від передплати отримає не редакція — виробник газети, а «Укрпошта». Така реальність сьогодення.

Вартість передплати разом з послугами «Укрпошти» з доставки за індексом 40224 становить:

на 1 місяць — 145,00 грн;
на 3 місяці — 435,00 грн;
на 6 місяців — 870,00 грн;
на рік — 1740,00 грн.

І все-таки редакція сподівається, що і в наступному році наші любі передплатники будуть разом з «Голосом України».

Також повідомляємо, що економічно вигідніше оформити передплату на електронне видання «Голосу України». При цьому передплатники електронного видання матимуть змогу користуватися архівом газети, починаючи з першого номера, який вийшов 1 січня 1991 року. Для цього треба зайти на сайт www.golos.ua й ознайомитися з умовами та вартістю передплати.

«Голос України» — це ваш вибір, читачу, ваша газета!

КОРОТКО

■ У Тернополі прийнято Програму розвитку електрозарядної інфраструктури у міській територіальній громаді на 2024–2025 роки, якою передбачено розширення мережі зарядних станцій, передає наш власкор Ірина КОЗАК.

■ Цьогоріч у чотирьох громадах Полтавщини на дорогах місцевого значення облаштували безпекові майданчики. Там біля пішохідних переходів із відповідною розміткою встановили бар'єрне огороження, світлофори й автономне освітлення з використанням сонячних панелей, повідомляє наш власкор Василь НЕЙЖМАК.

■ У Прилуцькому районі з'явилися 160 благородних оленів. Їх придбали у селекційному господарстві на Сумщині. Розраховують, що лісові мешканці стануть основою для поширення популяції цих тварин. Адже, як вважають фахівці, природні умови Полісся ідеальні для оленів, інформує з Чернігівщини наш власкор Василь ЧЕПУРНИЙ.

Більше від «Голосу України»: <http://www.facebook.com/GolosUkrainy>; <http://t.me/GolosUkrainy>

Євроінтеграційний поступ значною мірою залежить від ефективності місцевих та регіональних влад

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук узяв участь у засіданні Президії Конгресу місцевих та регіональних влад при Президенті України. На порядку денному — євроінтеграція і співпраця з міжнародними партнерами, а також питання громад, міст та областей.

У засіданні, яке відбулося під головуванням Президента Володимира Зеленського, також взяла участь Прем'єр-міністр Денис Шмигаль, керівник Офісу Президента Андрій Єрмак, члени уряду, начальники ОВА та майже 50 керівників місцевих громад. За допомогою онлайн-зв'язку також долучилися 1619 членів конгресу, зокрема, 18 голів обласних рад, 113 голів РВА, 104 голови районних рад і 1384 голови територіальних громад.

«Зараз ніхто в нашій державі не має права зупинитися в напрямку євроінтеграції. Це не лише робота щодо законів та правил, але й щодо реалій життя, які мають бути такими, щоб відчувалось — Україна готова до вступу. І це спільне завдання усіх, хто працює в системі державної влади та місцевого самоврядування», — підкреслив Володимир Зеленський. — Продовжуємо роботу з партнерами, щоб єдність у захисті збереглася з усіма, хто підтримує нас і міжнародне право. Наступні місяці будуть активними в нашій зовнішній політиці. Зробимо все можливе, щоб Україна була сильною. Дякую всім, хто допомагає».

Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук зауважив, що такий формат, як засідання Президії Конгресу місцевих та регіональних влад при Президенті України, дозволяє налагодити прямий діалог між центральною та місцевою владою, безпосередньо чути проблеми, які є найбільш болючими для регіонів.

«Наша зустріч відбувається одразу після історичного рішення про відкриття перемовин щодо членства України в ЄС»,

— наголосив голова парламенту, підкресливши, що саме тому важливо пам'ятати, що євроінтеграційний поступ значною мірою залежить від ефективності місцевих і регіональних влад.

Руслан Стефанчук також акцентував, що діяльність Конгресу характеризується трьома словами: єдність, правда і перемога.

«Єдність — це той щит, проти якого не може знайти підступів наш ворог. Друге, мені здається, важливе слово — це правда. Бо саме в чесній дискусії знаходимо ті бачення, які допомагають нам триматися і перемагати. Саме перемога — це третє слово, яке, я впевнений, зможе закріпити силу та велич українського народу», — підкреслив Руслан Стефанчук.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль висловив думку, що зараз на наших очах народжується Європа, яка має бути здатною захистити себе, бути енергетично незалежною, лідером у зеленому переході, діджиталізації та інноваціях. «І

формула — ЄС від Лісабона до українського Луганська. Україна була і є невід'ємною частиною цієї нової Європи», — сказав він.

В онлайн-режимі до учасників конгресу звернулися директор Регіонального бюро ПРООН Івана Живкович, міністр оборони Естонської Республіки Ханно Певкур, спецпредставник США з відновлення України Пенні Пріцкер, Верховний комісар ООН у справах біженців Філіппо Гранді.

Керівник Офісу Президента, голова Президії Конгресу місцевих та регіональних влад Андрій Єрмак підкреслив, що діяльність Конгресу посприяла вирішенню низки нагальних питань.

«Збільшення кількості укриттів і фортифікаційних споруд, груп саперів для найшвидшого розмінування деокупованих територій, спеціальні умови кредитування для аграріїв, які працюють у прифронтових районах. Спільними зусиллями — ліквідація наслідків підризу

Каховської ГЕС. Окремо відзначу запровадження єдиних вимог для будівництва укриттів у школах», — зазначив Андрій Єрмак.

Спікерами заходу також стали віцепрем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Ольга Стефанишина, міністр оборони Рустем Умеров, міністр внутрішніх справ Ігор Клименко, голова СБУ Василь Малюк.

Із ситуацією в регіонах, які найбільше постраждали внаслідок війни, ознайомили начальник Херсонської МВА Роман Мрочко та міський голова Ізмаїла Андрій Абрамченко.

Про стан реалізації та перспективи державних програм підтримки постраждалих регіонів розповіли перший віцепрем'єр-міністр — міністр економіки Юлія Свириденко, віцепрем'єр-міністр — міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Ірина Верещук, міністр соціальної політики Оксана Жолнович. Вони наголосили на пріори-

тетності підтримки ВПО та цивільного населення, постраждалого від російської агресії.

У межах Конгресу також було поінформовано про низку націлених на підтримку військовослужбовців державних програм.

«Дуже важливо, щоб уряд був у постійній комунікації з місцевим самоврядуванням і щоб керівники у громадах розуміли, яка нині ситуація, чим живе вся наша країна, наскільки важливо бути повністю зосередженими на обороні та допомозі людям», — зазначив Президент України.

Напередодні засідання понад 900 голів громад шляхом голосування визначили найбільш актуальні та найактуальніші питання із тих, що були розміщені на сайті Конгресу місцевих та регіональних влад. Насамперед йдеться про вдосконалення процедури мобілізації та участі в цьому органів місцевого самоврядування, реабілітацію військових, забезпечення українського те-

ле-, радіо-, мобільного сигналу та інтернету.

На брифінгу після завершення засідання начальник Львівської ОВА Максим Козицький розповів про ключові проекти, які розвиватимуться в області наступного року.

«Першочерговою напрямом фінансування, це, звісно, програми реабілітації та надання медичної допомоги, доступності ліків, підтримки військових. Маємо зробити все можливе, аби ветерани війни та члени їхніх сімей у кожній громаді отримали достатню допомогу та підтримку від місцевих влад у цьому плані», — зазначив Максим Козицький.

Голова Львівської ОВА також відзначив важливість посилення мобільних вогневих груп. «В області на базі ПвК «Захід» діють 45 мобільних вогневих груп зі збиття шахедів. Створюємо ще 55 таких мобільних груп. Долучилися до співфінансування проекту представники соціально відповідального бізнесу. Спільно з Львівським ІТ Кластером започаткували проект «Мисливці за шахедами». Перші п'ять автомобілів, укомплектованих спецобладнанням, уже передали оборонцям неба. До кінця січня спільно плануємо передати ще п'ять одиниць техніки, які оснастять автоматизованими турелями, здатними вести вогонь по повітряних цілях противника без безпосередньої участі людини».

Під час перебування у Львові Президент Володимир Зеленський відвідав Меморіальний комплекс Личаківського кладовища та разом із керівником Офісу Президента Андрій Єрмак та його заступниками, начальником Львівської ОВА Максимом Козицьким ушанували пам'ять захисників України, які загинули у російсько-українській війні.

За матеріалами
Львівської ОВА
підготувала
Людмила
СТРАЖНИК.
Фото: rada.gov.ua

Податкові пільги для товарів оборонного призначення

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

У Верховній Раді зареєстровано законопроект «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввезеним митом окремих товарів оборонного призначення» (№ 10342), авторства народного депутата Данила Гетманцева («Слуга народу»).

Забезпечення потреб Збройних Сил та інших структур сектору безпеки і оборони України у техніці та обладнанні є ключовим елементом відсічі повномасштабної агресії російської федерації проти України, захисту територіальної цілісності та суверенітету України, зазначив народний депутат, зауваживши, що нині питання захисту критичної інфраструктури стоїть особливо гостро.

Лише у січні—листопаді 2023 року над Україною було зафіксовано шонайменше 1303 ракети (без С-300/С-400), а також понад 2513 БПЛА Shahed-136.

Для оперативного виявлення повітряних загроз Збройні Сили та інші структури сектору безпеки і оборони України гостро потребують новітніх та максимально ефективних радіолокаційних приладів, у тому

числі іноземного виробництва, що дозволять виявляти об'єкти (цілі) та визначати їх просторові координати та параметри руху за допомогою радіотехнічних методів», — зазначається в пояснювальній записці до проекту.

Законопроектом пропонується привести у відповідність з умовами воєнного часу окремі норми Митного кодексу України в частині звільнення від оподаткування радіолокаційних приладів для оперативного задоволення потреб оборонних структур. Крім того, частиною восьмою статті 287 Митного кодексу передбачено звіль-

нення від оподаткування ввезеним митом складових, що ввозяться на митну територію України в митному режимі імпорту для використання у виробництві товарів оборонного призначення, визначених такими згідно з пунктом 29 частини першої статті 1 Закону України «Про оборонні закупівлі», якщо адресатом такої продукції є державний замовник у сфері оборони.

Згідно зі статтею 193 Податкового кодексу України операції із ввезення на митну територію у митному режимі імпорту таких товарів також звільняються від оподаткування податком на до-

дану вартість. Зокрема, відповідно до Митного та Податкового кодексів України пільга в оподаткуванні надається на товари, що використовуються для виготовлення захисної амуніції військових, за винятком складових, виготовлених з листів. Водночас виготовлена з полімерних листів продукція використовується при створенні, зокрема, бронезитів і захисних екранів та включена до державного замовлення у сфері оборони. Також у переліку складових для виготовлення товарів оборонного призначення, що звільняються від оподаткування, відсутній товар

«фурнітура», що використовується для оснащення військових. У зв'язку з цим пропонується поширити дію пільги і на ці та деякі інші товари.

Водночас Данило Гетманцев пропонує звільнити радіолокаційні прилади від оподаткування податком на додану вартість. Відповідна норма передбачена законопроектом «Про внесення змін до пункту 32 підрозділу 2 розділу ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо особливостей ввезення на митну територію України товарів для потреб безпеки і оборони (№ 10341).

Олена ГОРБУНОВА.

Депутат в окрузі

Почути підприємців курортного Коблевого

На прохання підприємців Коблівської сільської територіальної громади з ними зустрівся народний депутат України по 127-му виборчому округу Олександр Пасічний (на знімку перший праворуч).

У зустрічі взяли участь заступник начальника Миколаївської ОВА Микола Марінов, начальник Миколаївської РВА Максим Кашуба та голова Коблівської громади Володимир Панич. Обговорили складну ситуацію, яка склалася з місцевим бізнесом, зокрема роботою баз відпочинку та туристичних комплексів.

«Після закінчення цього року туристичного сезону отримав колективне звернення підприємців Коблівської громади. Ми знаємо, що вже два роки через безпекову ситуацію, заміняє море та узбережжя тощо місцеві підприємці не можуть працювати. Однак у зверненні йшлося про

те, що підприємці продовжували нараховували податки протягом цього часу, коли фактично їхня робота була просто заблокована», — повідомив Олександр Пасічний.

Під час зустрічі із представниками бізнесу, органів місцевого самоврядування та податкової учасники спробували знайти компроміс та запобігти банкрутству сотень туристичних баз та готелів. Чого й досягли.

Було вироблено механізм, що має допомогти всім сторонам цієї ситуації. Отже, доброзепорядні підприємці, які вчасно сплачували податки, мають звернутися до місцевої влади, аби залишити заявку на пільгове оподаткування. Сільрада на засіданні сесії розгляне рішення про спрощений податок для такого бізнесу.

«Однак залишається питання втрати коштів громадою. Тут також є рішення. З наступного

року держава спрямуватиме дотації для вирівнювання бюджету громад на рівні 2021 до воєнного року. Своєю чергою сприятиме збільшенню цієї дотації таким громадам, як Коблівська, де через війну

громада втрачає чи не всі свої надходження до бюджету. Тримаю це питання на контролі, адже бізнес — невід'ємна частина економічного розвитку нашої області та країни загалом», — зазначив за результа-

тами зустрічі народний депутат України.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.

На знімку: Олександр Пасічний під час розмови з підприємцями.

Фото з відкритих джерел.

Більшість коштів спрямували на забезпечення оборони

Важкий 2023-й добігає кінця. І про цьогорічні здобутки Івано-Франківщини та про те, що нас чекає у 2024 році розповідає обранний у 84-му мажоритарному окрузі народний депутат Ігор Фріс («Слуга народу») (на знімку). До складу його виборчого округу входять колишні Тлумецький, Тисменицький, Галицький райони та частина сіл Івано-Франківської територіальної громади.

«Прикарпаття — це тилова область України, тому питання забезпечення потреб тимчасово переміщених осіб, створення робочих місць на релокованих підприємствах, можливість під'єднання переміщених виробництв до мереж, спрощення відповідних процедур, а також забезпечення діяльності об'єктів критичної інфраструктури — у нас в пріоритеті, — коментує здобутки регіону Ігор Павлович. — Зауважу, що на території області розташовано чимало об'єктів критичної інфраструктури, які потребують відповідного захисту. І цей рік був дуже напружений щодо відновлення пошкодженої інфраструктури, забезпечення подальшої діяльності та, скажімо так, обороноздатності цих об'єктів.

Щоправда, говорити про якісь грандіозні регіональні інфраструктурні проекти досить важко, адже понад 60 відсотків отриманих органами місцевого самоврядування коштів скеровувалися на забезпечення сил оборони. От, скажімо, за статистику, яку

наводить ОДА, лише за дев'ять місяців 2023 року обсяг перевиконання обласного бюджету за рахунок надходжень із грошового забезпечення військовослужбовців становив 141,5 мільйона гривень. Загалом сума перевиконання від податку на доходи фізичних осіб за перші три квартали становила 180,5 мільйона гривень. А на виконання лише двох регіональних програм, спрямованих на підтримку Збройних Сил та ТРО Прикарпаття з обласного бюджету спрямували 110 мільйонів.

Зокрема, 50 мільйонів виділили на програму забезпечення мобілізаційної підготовки та оборонної роботи в області, а на цільову програму надання шефської допомоги військовим частинам ЗСУ, Нацгвардії та Держприкордонслужби, а також на військово-патріотичне виховання молоді — ще 60 мільйонів гривень. За ці кошти придбали та передали на передову військове спорядження, різноманітні дрони, засоби зв'язку, комп'ютерне обладнання та багато іншої техніки,

яку потребували наші військові формування.

Прикарпаття, як і решта регіонів, не лише активно допомагає нашим захисникам, а й намагається забезпечувати також найнагальніші потреби сімей загиблих воїнів, родин, в яких є мобілізовані, як, зрештою, і потреби тих, хто нині боронить країну на сході. Тобто левова частина витрат спрямовувалася на посилення обороноздатності держави.

Якщо говорити про забезпечення потреб вимушено переміщених осіб, то, нагадаю, що від початку повномасштабного вторгнення Івано-Франківщина стала прихистком для понад 143 тисяч людей, в яких війна відірвала дім, роботу, зруйнувала їхнє звичне життя. Станом на 15 вересня 2023 року, за даними ОВА, на обліку перебували 127 тисяч ВПО. Як бачимо, ще чимало переселенців залишилися жити на Прикарпатті, тож маємо забезпечувати їх проживання, навчання дітей, облаштування укріплень у закладах освіти, організувати доїзд цих дітей до шкіл. Бо Івано-Франківська область — це гірський регіон, і понад 20 тисяч школярів у нас проживають за межею пішої доступності до закладів освіти, тож самотужки дістатися до навчальних закладів їм досить важко.

Цього року область закупила 21 новий шкільний автобус для тих опорних шкіл, з яких машини на початку війни були передані на потреби фронту. Їх вдалося придбати за кошти державного й обласного бюджетів, фінансово долучилися і територіальні громади. П'ять із цих транспортних засобів потрапили і в мій виборчий округ. За що подяка керівництву області.

Приємно також констатувати, що Прикарпаття залишається інвестиційно привабливим регіоном для закордонного бізнесу. Тож і в цьому році у нас були започатковані нові інфраструктурні проекти. Так, у моєму окрузі, в колишньому Тлумецькому районі, фран-

цузька група компаній Saint-Gobain розпочала будівництво першого заводу сухих будівельних сумішей. Між іншим, ця група — один із найбільших в Європі виробників будматеріалів. На їхніх заводах виготовляють скло, в тому числі і скло спецзастосування, будівельну продукцію (тепло- і звукоізоляційні матеріали, сухі будівельні суміші та розчини, акустичні панелі, гіпсові суміші та гіпсокартон).

Інвестиції у нове виробництво становитимуть майже дев'ять мільйонів євро, тут згодом випускатимуть 60 тисяч тонн продукції на рік. Компанія має намір вийти на заплановану потужність до кінця 2024 року. А на першому етапі роботи заводу буде створено понад 30 нових робочих місць.

Крім того, ще два заводи створюються за інвестпроектном місцевого підприємства, яке також планує відкриття нових ліній виробництва гіпсокартонів та будівельних сумішей. Швидше за все, вони будуть введені в експлуатацію вже наступного року. Тож, коли розпочнеться широкомасштабне відновлення держави, впевнений, що нові потужності будуть максимально корисні», — завершив свій «регіональний» звіт народний депутат Ігор Фріс.

Підготувала
Вікторія ВЛАДІНА.

Фото
з відкритих джерел.

ВІСТІ З ГРОМАД:
ДОПОМОГА ЗСУ

3 бензогенератором на схід

Рокитнівська. Бензогенератор для військових, які незабаром вирушають на схід, придбали для ЗСУ за щомісячні внески працівників селищної ради. Вони вже оперативного відгукнулись на запити військових на майже 1,2 мільйона гривень.

На 50 мільйонів

Костопільська. Одна з військових частин отримала монокуляр нічного бачення Pulsar Axion 2 XQ35. Його придбали за кошти міського бюджету. Адже в Костопільській міській раді діє програма підтримки ЗСУ і тероборони. Загалом понад 50 мільйонів гривень виділено на потреби тих, хто захищає нашу державу.

Дрова на передову

Березівська. З цієї польської громади на фронт відправили фуру дров. Порубали їх працівники сільської ради. Зараз готують до відправки на передову ще одну фуру дров. У неї докладають і продукти для бійців.

Іменні дрони

Городоцька. 20 іменних FPV-дронів передала громада для однієї з танкових бригад ЗСУ. 16 із них названі на честь загиблих Героїв із громади. Куплені вони за кошти працівників сільради. Ще чотири квадрокоптери придбано в результаті благодійних заходів у закладах освіти.

Зіграють бійців

Миляцька. До благодійного марафону «Шкарпетки для перемоги 2.0» долучились учні та їхні батьки, освітяни закладів освіти, зокрема Миляцький, Перебродівський, Удрицький ліцеї, Будимлянська, Жаденська, Смородська гімназії. Гуртом зібрали і відправили на фронт 772 пари теплих шкарпеток та шість пар рукавиць.

Юні плавці настарались

Рівненська. Юні плавці Рівненської ДЮСШ № 3 під час благодійних змагань із плавання надонатили на дрон 23,2 тисячі гривень. Придбали його (на знімку) і через волонтерів відправили на фронт. Ідея поєднати змагання з благодійністю належить тренеру Світлані Качановській, яку підтримали всі учасники змагань та їхні батьки-вболівальники.

Добірку підготувала
наш владор на Рівненщині
Олександра ЮРКОВА.

Фото надано
автором.

Громади — це та сила, яка зцементувала нашу державність

САМОВРЯДУВАННЯ

Розмова з головою Довжанської територіальної громади Хустського району Закарпаття Віктором Симканичем.

Довжанська ТГ створена добровільно

— Вікторе Михайловичу, 22 грудня виповниться чотири роки з того дня, коли було утворено очолювану вами громаду. Вона об'єднала вісім сіл. Якщо озирнутися, що запам'яталося, що було найважче, а що минуло легко?

— Передусім, і про це варто говорити, очікування від реформи справдилися. Адмінреформа позитивно вплинула на посилення спроможності громад. Наша громада — одна з небагатьох в області, яка створена еволюційно. Тобто наші села добровільно висловили бажання жити в одній Довжанській громаді. Шоправда, для цього було проведено відповідну роботу. Добровільний вибір, і це має глибоке переконання, позитивно впливає і на розвиток громади, і на роботу всієї команди. Виконком, депутати, працівники всіх сфер зацікавлені у продуктивнішій роботі, бо вони насамперед захищають свій вибір. Але це вже психологія...

Хоча на долю усіх громад, одразу після їх створення, випали не найкращі часи (коронавірус, війна, інші виклики), та це той тест, який показав: реформа себе виправдала. І громади, які безпосередньо в зоні бойових дій, і ті, що далеко від лінії фронту, достойно себе виявили у перші дні повномасштабного вторгнення і оперативно реагували на всі виклики, не чекаючи вказівок згори.

Громади — це та сила, яка зцементувала нашу державність. Стали фундаментом для подальшої розбудови сильної і процвітаючої України.

— Отже, було нелегко?

— Легко не дається в житті нічого. Щоб реалізувати будь-який проект, треба докласти інколи дуже значних зусиль. Але у громадах, особливо сільських, яких абсолютна більшість, є всі інструменти для досягнення поставлених цілей.

— Тож з погляду пройденої відстані і реалізації закону про територіально-адміністративну реформу як би ви тепер оцінили сам цей процес оновлення місцевого самоврядування, надання йому широкіх прав і повноважень здійснювати делеговані державною функції?

— Сама реформа вже позитивно вплинула на розвиток громад, але одним із найбільших недоліків є постійна зміна правил гри, які, можливо, спричинені пандемією та, потім, війною. Посилення ролі держави під час війни, звичайно, потрібне... Та ми вже жили в надто централізованій державі. Після Перемоги, сподіваюся, все повернеться до первісного задуму: акценти змістяться на користь місцевого самоврядування.

Основна проблема гірських сіл — кадри!

— Зрозуміло, що війна не дала завершити реформу. І багато хто

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Віктор Симканич народився 5 квітня 1980 р. в с. Довге. У 1995-му після навчання у Довжанській загальноосвітній школі вступив до Сторожинецького лісового технікуму, який успішно закінчив у 1999 році. Відтак з 1999 по 2002 роки студіював у Національному лісотехнічному університеті України (м. Львів). Працював лісрубом, помічником лісничого, провідним спеціалістом із захисту лісу ДП «Довжанське лісомисливське господарство». 2004—2008 рр. — лісничий Лисичівського лісництва. 2010—2015 рр. — головний лісничий Національного природного парку «Зачарований край».

З листопада 2015 року — довшанський сільський голова. 22 грудня 2019-го обраний головою Довжанської ОТГ. Разом з дружиною-педагогом Ганною виховують двох синів і дочку.

вважає, зокрема, що за діяльністю керівництва ТГ потрібен жорсткий контроль... А вже дехто з голів уміло провів роботу з депутатами і сесійно затвердив собі захмарні оклади плюс різні премії й доплати, роздув штати співробітників...

— У процесі створення громади ми зіткнулися з однією з основних проблем сільських та особливо гірських громад — це кваліфіковані кадри. Їх дуже мало, а подекуди немає зовсім.

Попри риторику про високі зарплати ми в цьому плані програємо бізнесу, державним установам тощо. У великих містах прості робітники мають зарплати у кілька разів вищі, ніж наші спеціалісти. А там, до речі, вимоги до роботи не такі високі, як у нас. Та, думаю, дискусія про зарплати триватиме ще довго. Однак наші громади знайдуть можливість залучити і утримати спеціалістів, які працюватимуть на розвиток території — особливо гірських і сільських. Високою зарплатою також.

— Повернімося до Довгого. Які складові надходжень до бюджету громади?

— Основними наповнювачами, як не дивно, є бюджетні установи. Враховуючи те, що Довге славиться лікувальними установами та кількома великими підприємствами, можна було б подумати, що саме вони наповнюють наш бюджет. Але... Бюджетні установи сплачують ПДФО, а більшість із підприємств, що були у нас колись, працюють не на повну потужність або взагалі закриті. А в 2020 році у нас припинили функціонувати ще й три лікувальні заклади. І це лише у Довгому. У цих закладах працювало двісті медпрацівників... Це, звичайно, відчутно вдарило по бюджету...

Але відрядно те, що під час війни частка надходжень від бізнесу постійно зростає. Незважаючи на безліч проблем, з якими стикаються підприємці, особливо виробничники, життєдіяльність бізнесу не зупиняється. Середній бізнес у нас діє. Навіть у таких умовах — мобілізація, проблеми з енергопостачанням минулої зими — бізнес працює.

Пріоритет — допомога захисникам і турбота про їхні родини

— На які першочергові потреби спрямовуєте більше коштів?

— Основне наше завдання — забезпечити безперебійну стабільну роботу і безпеку комунальних установ та закладів. Зарплата — передусім. Безпечення теплом, безпекові питання і — минула зима це показала — забезпечення альтернативними джерелами живлення усіх наших закладів — генераторами...

Стабільна життєдіяльність громади — наш пріоритет. Ще одне з першочергових завдань — допомога захисникам і турбота про їхні сім'ї. Ми, посадовці, як і жите-

лі громади, долучаємося до різних зборів... Кожного місяця одиоденні заробітки переказують наші працівники, організуємо благодійні заходи, ярмарки та багато чого іншого.

Але окремо варто сказати про роботу з вимушеними переселенцями, які переважно жили в наших закладах дошкільної освіти. Їх на початку і в середині минулого року було майже дві тисячі. Тепер залишилося 180. А для тих, хто проживав у дошкільних закладах, було створено на базі одного із корпусів лікувального закладу шелтер. Це яскравий приклад того, як у нашій громаді використовуються не тільки бюджетні кошти, а й залучаються ресурси від багатьох міжнародних організацій.

Шелтер у селі Довге — один із тих, які благодійна організація «Людина в біді. Словацька Республіка» підтримала в партнерстві з чеською People in Need Ukraine. Ці організації забезпечили цілісне облаштування меблями і технікою: ліжка, матраци, кухонні прилади, холодильники, пральні машинки тощо. Та перед тим чеська організація Preshranice E. U. («Через кордони ЄС») провела ремонт будівлі. Тепер тут є всі умови для комфортного проживання. Особливістю нашого шелтера є те, що він відповідає вимогам безбар'єрності та підлаштований для потреб людей з інвалідністю.

— Дороги — це жура і біль. Як справляєтеся з цим?

— Тут треба розділити проблему на дві частини. Комунальні дороги — це відповідальність голови громади, а дороги загальнодержавного значення — відповідальність органів державної влади. Славнозвісний шлях — Свалява — Довге — Липча — була однією з основних транспортних артерій Карпатської України у 1939 році. Цю дорогу державного значення не встигли відремонтувати до нинішньої війни і її стан тепер катастрофічний. Вона потребує (інфраструктура теж) серйозних капіталовкладень. Сподіваємося (хоча і розуміємо, що війна), що дорога все-таки найближчим часом буде хоча б частково оновлена. Будуть хоча б організовані заходи щодо можливості проїзду на критичних ділянках. Я вже не хочу говорити про те, що від якості доріг значною мірою залежить економічний розвиток громад. Якщо ж брати до уваги те, що через територію нашої громади не проходить залізниця, то від цієї проблеми ми потерпаємо... А от дороги Довге — Іршава цього року відремонтовано. Це означає, що хоч в одному із трьох напрямків можна проїхати без проблем.

— ПДФО тепер оминатимуть бюджети громад і переказуватимуться до державної скарбниці на найважливіші потреби захисників. Ваша думка?

— Довжанська громада взагалі не мала такого виду надходжень, тому це на нас не вплинуло. Найбільше постраждали ті громади, де були розташовані військові частини, відділи поліції, різні силові структури та їхні підрозділи. Ці громади мали значні надходження — особливо після 24 лютого 2022 року — у зв'язку зі збільшенням особового складу на період воєнного стану. Тепер вони цього не матимуть. Але, незважаючи на те, що громади і так повертали на допомогу військовим значну частину цих надходжень, Верховна Рада ухвалила законодавче рішення: відправляти ці кошти на підтримку ЗСУ.

— Скільки жителів вашої громади воює з окупантами?

— З нашої громади за весь цей час — понад дві сотні воїнів. На

жаль, війна — це завжди втрата. Маємо дев'ятьох полеглих і чотирьох, що зникли безвісти від початку російсько-української війни...

...І вулиці носять імена Героя, академіка, Шевченківського лауреата

— Вікторе Михайловичу, Довжанській громаді, погодьтеся, пощастило, що у вас жило, живе й працює багато творчих особистостей...

— Історію чи то держави, чи то громади творять люди. Найвидатніших у всьому світі прийнято вшановувати. Коли я, вже після створення громади, помітив, що у жодному із населених пунктів не вшановано жодного із наших визначних земляків, то обурився. У нас були вулиці Пушкіна, Колгоспна... Але не було вулиць імені наших визначних закарпатців: академіка Василя Німчука, поета, лауреата Шевченківської премії Дмитра Кремнія, дисидента і борця за Незалежність України Йосипа Терелі, Мирослава Мисли, який одним з перших віддав своє життя у нинішній війні... Тому ми тепер не тільки згадуємо про них і увічнюємо у назвах вулиць та начальних закладів, а й проводимо різні культурні заходи, футбольні турніри, літературні премії...

З нагоди 70-річчя з дня народження Дмитра Кремнія названо гімназію його іменем у рідному селі поета Суха, встановлено меморіальну дошку на школі, де він навчався, названо вулицю, проведено конкурс на здобуття Премії імені Дмитра Кремнія. Те саме можна сказати про Василя Німчука. У 2019 році на його честь названо вулицю у його рідному селі Довге. А тепер урочисто встановлено барельєф авторства відомого скульптора Василя Романа і названо його іменем найбільшій навчальний заклад у нашій громаді — Довжанський ліцей. У Приборжавському названо вулицю іменем Мирослава Мисли. Також цього року започатковано дитячий футбольний турнір імені нашого визначного футболіста Івана Шопи. Зовсім нешо-

давно нам вдалося відновити знаменитий хор «Боржава», яким тривалий час керував відомий композитор Михайло Машкін, автор духовного неофіційного гімну Закарпаття «Верховино, мати моя».

— Отже, відродження хору «Боржава» у цей важкий і скрутний час війни — це, без зайвої скромності можна стверджувати, громадянський подвиг Віктора Симканича і його однодумців!

— Цього року тривала ґрунтовна підготовка до такої події. Проводилися бесіди з людьми, шукали керівника... Проводилися репетиції, формувався репертуар... Нещодавно урочисто відбувся захист відновленим колективом звання «народний». На концерті було багато видатних земляків. Крім пісень Михайла Машкіна та творів із репертуару старої «Боржави» виконувалися й нові пісні. Зокрема, відбулася презентація прем'єра пісні Ігоря Білика на слова нашого знаного поета Василя Кузана «Чорна плахта» — пісні, яка сподобалася буквально всім і вже має претензії на популярність. Попри війну життя у нашій громаді триває. Ми не тільки працюємо на Перемогу, а й співаємо задля наближення Перемоги!

— У чому бачите потенціал розвитку Довжанської громади?

— Потенціал бачу в людях. Після Перемоги люди зроблять усе, щоб громада стала комфортною, домагалася гармонійного і щасливого життя у добробуті та мирі. Наша перспектива, отже, — люди. Я переконаний: наші люди заслуговують на достойний добробут. Саме для цього і працюємо.

— Незабаром — новий, 2024 рік. Які очікування у вашої громади?

— Очікування одне: переможемо закінчити війну. Щоб ми повернулися до нормального життя.

Розмовляв Василь НИТКА.

Довге Хустського району, Закарпатської області.

На знімку: Віктор Симканич (праворуч), художня керівниця Закарпатського народного хору Наталя Петій-Потапчук і поет-пісняр, уродженець Довгого Василь Кузан.

Фото з архіву автора.

Іванна КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ: Європа завдала удару по вірі автократії у те, що вони можуть усе купити і можуть усе продати

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

На переконання очільниці комітету, ухваливши рішення розпочати перемовини з Україною, «Європейський Союз підтвердив свою відданість меті, задля якої його і створювали. Європа завдала удару по вірі автократії у те, що вони можуть усе купити і можуть усе продати. Велика перевага цінностей над інтересами». Водночас вона зауважила, що попереду ще багато різних рішень, які Європейський Союз повинен також ухвалити одностайно. Тому наразі українці не мають вправа впадати в ейфорію і зменшувати свою мотивацію. Навпаки — необхідно ще більше сконцентруватися на євроінтеграційній меті та нарощувати зусилля.

«Ми ще раз побачили, як одна країна з абсолютно надуманих причин може брати в заруч-

ники майбутнє всього континенту, — зауважила Іванна Климпуш-Цинцадзе. — Тож рішення Євросоюзу не повинно створювати ілюзії, що це останній шантаж Орбана (прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана. — Ред.). Він, на жаль, керується не тільки своєю залежністю від Москви. Він — головний шантажист Євросоюзу і прагне будь-що зберегти свою владу в Угорщині, де ним задоволені далеко не всі, а також свій вплив у ЄС і не допустити реформи Євросоюзу, а отже, і його розширення». Вона звернула увагу, що нині Орбан хизується тим, що матиме як мінімум 75 нагод заблокувати наш рух у Європейський Союз. «І він ними скористається», — переконана голова комітету. «Але в жодному разі не варто зупинятися чи розчаровуватися на півшляху. Буде різне, але

важкі переговори чи наші проблеми з центральноевропейськими аграріями або перевізниками точнісінько такі самі, як були в них із західноевропейськими, коли Європейський Союз розширювався у 2004-му. Цей шлях вартий того, щоб його здолати», — сказала Іванна Климпуш-Цинцадзе.

Водночас, на її думку, проблемі шантажу Угорщини необхідно розв'язувати комплексно на системному рівні. «Потрібен запобіжник для існування такого рудимента автократії в Європейському Союзі, який, по суті, рекетом «вибиває» з Брюсселя гроші. ЄС має змінитися відповідно до реалій сучасного світу. І нині ми з вами є свідками того, як він трансформується з політичного карлика до глобально геополітичного гравця». «Ми можемо пишатися, що, в тому числі, завдяки Укра-

їні ЄС отримує новий поштовх у своєму розвитку і отримує нове дихання. Тепер м'яч знову на нашому боці, і перед нами важкі питання. Як ми зміцнимо свої інституції, як реформуємося, як забезпечимо демократію, а найголовніше — як при цьому всьому перемагатимемо ворога», — зазначила голова комітету.

«І тут важливо, щоб партнери таки знайшли можливість надати нам фінансову допомогу попри шантаж Орбана з вимогами надати йому мільярди, які Брюссель заморозив за порушення Угорщиною права Європейського Союзу. А зі свого боку маємо так розпорядитися цими грошми, щоб прибрати найменшу тинь сумніву щодо ефективності нашого врядування і прозорості наших процедур», — наголосила вона.

Підготувала Наталя ФІЛПЧУК.

Законодавство ЄС на албанську перекладе штучний інтелект

Албанія уже без кількох місяців десять років залишається у статусі кандидата на вступ до ЄС і дуже повільно просувається у переговорах з Брюсселем.

На це є об'єктивні причини. Вона йде у парі з Північною Македонією, яка гальмує процес, бо й досі не виконала вимоги Болгарії.

Крім того, Тирана мала ще одну проблему — переклад величезного масиву законодавства та правил ЄС на албанську мову. За словами прем'єр-міністра Еді Рами, країна не може собі дозволити утримання «великої армії перекладачів та батальйону юристів», бо це обходиться бюджету в мільйони євро.

Для прискорення уряд вирішив скористатися можливостями штучного інтелекту ChatGPT. Прем'єр і міністерство юстиції Албанії «вий-

шли» на свою землячку Міру Мураті, яка є виконавчим директором компанії OpenAI (розробника цієї програми), і попросили допомогти з перекладом. Мураті не відмовила землякам і підписала з урядом Албанії угоду про співпрацю.

Перекладення цього процесу «на плечі» ChatGPT дозволить не тільки в разі його прискорити, а й робити з допомогою штучного інтелекту детальний огляд того, де саме і як потрібно змінювати албанське законодавство, щоб синхронізувати його з європейським. Із ChatGPT албанські програмісти планують проводити також аналіз впливу цих змін на ситуацію у межах країни, чим раніше займалося багато експертів з усіх галузей, і це потребувало багато часу.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

У Сербії партія президента святкує першість

Дострокові парламентські вибори в Сербії, що відбулися минулої неділі, відзначилися високою активністю виборців. Явка становила майже 56 відсотків.

Як повідомило інформ-агентство ТАНЮГ, за попередніми результатами, Сербська прогресивна партія президента Александра Вучича набрала 46,6 відсотка голосів і значно випередила одну з опозиційних партій «Сербія проти насильства», за яку проголосувало 23 відсотки виборців. На третій позиції — Сербська соціалістична партія Івиці Дачича з 6,9 відсотка голосів, яка була головним коаліційним партнером Сербської прог-

ресивної партії у минулому складі Скупщини та уряді.

ЗМІ підкреслюють, що підрахунок голосів у ЦВК ще триває. Але в разі збереження цієї тенденції в новому складі парламенту Сербська прогресивна партія матиме 128 мандатів із 250, опозиційна «Сербія проти насильства» — 63, а Сербська соціалістична партія — 19. Якщо врахувати, що партія угорської меншини (Союз угорців Воеводини набрав 1,7 відсотка), яка також входила до правлячої коаліції, отримає на один депутатський мандат більше (а саме шість), ніж раніше, то можна привітати Вучича зі зміцненням його позицій.

Олександр БЛИК.

ФОТОФАКТ

Уряд Республіки Корея передав Державній службі України з надзвичайних ситуацій як гуманітарну допомогу 10 машин для розмінування виробництва хорватської компанії «DOK-ING».

Як повідомило в Фейсбуці Посольство України в Республіці Корея, допомогу надано в рамках забезпечення потреб України в розмінувальній техніці. Станом на сьогодні техніка прибула в пункт призначення, де буде розподілена між підрозділами ДСНС, задіяними в процесі гуманітарного розмінування деокупованої території України.

Фото зі сторінки в Фейсбуці Посольства України в Республіці Корея.

Путінського пропагандиста в рясі оголошено в розшук

Служба безпеки України оголосила в розшук главу російської православної церкви кирила (володимира гундяєва). Інформація про це розміщена в базі даних Міністерства внутрішніх справ України.

Очільника рпц звинувачують за двома статтями Кримінального кодексу: посягання на територіальну цілісність і недоторканність України, планування, підготовка та ведення агресивної війни.

У листопаді СБУ повідомила, що оголосила підозру главі рпц, «який благословив ра-

шистів на вбивства українців». У відомстві також наголошують, що поплічник путіна «регулярно розповсюджує наративи кремля», в онлайн-проповідях та власних відеокomentarях, зверненнях до вірян та під час церковної служби називає війну в Україні святою справою, закликає росіян брати в руки зброю і обіцяє, що смерть рашистів у бою змие усі їхні гріхи, бо солдати, мовляв, здійснюють подвиг. Глава російської церкви заявляє, що «росія ніколи ні на кого не нападала». Виправдову-

ючи злочини окупантів, кирило звинувачує українців, бо «вони захотіли благополуччя і цивілізації» і війна — це «покарання бога». Мракобіси з рпц проклинають співвітчизників, які тікають від мобілізації, та освячують військову техніку, що вбиває українських дітей.

Суд заочно обрав пропагандисту в рясі запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. патріарху кирилу загрожує довічне ув'язнення.

А в Херсоні судитимуть священника УПЦ, що підтримує канонічний зв'язок з москов-

ським патріархатом — агент у рясі торгував зброєю та боеприпасами.

За процесуального керівництва Херсонської окружної прокуратури спрямовано до суду обвинувальний акт щодо підозрюваного за фактом придбання, зберігання та збуту вогнепальної зброї і бойових припасів без передбаченого законом дозволу (ч. 1 ст. 263 КК України).

«Слідством установленно, що обвинувачений у вересні 2023 року продав два зенітно-ракетні комплекси «Ігла», призначені для ураження повітряних цілей, а

також три порохові заряди до ручного протитанкового гранатомета. За це він отримав три тисячі доларів США», — повідомляють у відомстві.

Також правоохоронці встановили місцезнаходження ще двох схронів зі зброєю і боеприпасами. Серед виявлено — кулемет, автомат АК-74, порохові заряди, гранати, набої з магазинами різного калібру, штик-ножі.

Наразі обвинувачений утримується під вартою, де очікуватиме на вирок суду.

Світлана ЧОРНА.

ЗА ПОРЕБРИКОМ

Пародія на вибори

Опозиційні російські масмедіа написали, що на збори «антивоєнної кандидатики в президенти» журналістки Катерини Дунцової прийшли поліція, а перед тим вимкнули світло в орендованому залі й голосувати довелося при ліхтариках.

Згодом з'ясувалося, що поліціантів було двоє, і вони лише мирно поговорили з охороною. Схоже, імітація на вибори почалася.

Засідання ініціативної групи з висунення у президенти активістки зі ржева тверської області Катерини Дунцової відбувалося у Москві за участі 719 осіб. За законом має бути не менше 500. За голосуванням спостерігали представники центрвиборчкому.

Кандидатка ще 16 листопада заявила, що братиме участь у президентських виборах, щоб зробити росію «мирною державою». Як написали опозиційні ЗМІ, Катерину Дунцову одразу викликали до прокуратури і розпитали про її ставлення до війни з Україною.

Перед зібранням в орендованому приміщенні вимкнули світло, довелося користуватися ліхтариками. Модератор зустрічі весь час просив не ставити кандидатці політичних питань. Що він мав на увазі під «політичними питаннями», так і не пояснив. Ймовірно, про ставлення до війни.

Катерину Дунцову позиціонують як матір трьох дітей, котра відкрито виступає за мирне і демократичне майбутнє рф і розраховує на пересічних росіян. Її висунення підтримали 70 тисяч виборців. Вона — колишня депутатка ржевської міської думи (2019—2022). Народилася 1983 року в Красноярську. Працювала у ржеві в міській телекомпанії, вела власний проєкт. З чоловіком зробили спробу створити незалежне телебачення — компанію «РІТ», але цей проєкт у 2022 році було закрито. Висвітлювала життя міста, беззаконня чиновників і проблеми боротьби зі злочинністю.

Найбільший успіх Катерини Дунцової на політичному поприщі — це збір понад чотирьох тисяч підписів проти скасування виборів мера Ржева.

Кандидатка виступає за припинення російсько-української війни, демократичні реформи і звільнення політ'язнів.

З побаченого і почутого росіян поки що важко зрозуміти — це вибори чи їх імітація, і не відомо, яку роль на них має зіграти «опозиційна кандидатка» та хто за нею стоїть.

На думку політолога, емігранта Володимира Пастухова, складність нинішнього моменту для путіна в тому, що він не може задовольнити запит мас, який сам створив. Сьогодні маси чекають на перемогу, а він може запропонувати лише продовження війни без обмеження у часі й просторі. «Саме тому доводиться робити виборчу кампанію інерційною, безликою та беззмисловою. Він заходить із різних карт, тасуючи колоду як шулер, але політично він уже нічого росії не пропонує. Очевидно, війною путін вичерпав себе. На цій музичній фразі його політичну платівку заїло, і хоч би скільки ми слухали його промов, нічого нового від нього вже не почуємо», — вважає Володимир Пастухов.

На висуненні в президенти російського диктатора путіна член ініціативної групи бойовик алаудінов заявив, що не уявляє майбутнього без путіна, і пообіцяв, що перед росією «відчинять усі двері в цьому світі, і весь світ, який ще вчора морщив морду, приповзе на колінах».

Опозиційний політик Леонід Гозман назвав путіна «кандидатом від партії смерті». «Путін виграє ці «вибори». А значить, їх виграве смерть, що стоїть за ним. І люди продовжуватимуть гинуть самі та вбивати інших людей, і всі ресурси нашої країни вистовуватимуться на те, щоб у світі було якнайбільше воєн і якнайменше спокою та стабільності. Те, що відбувається у росії, — це вже давно не політична боротьба. Це битва життя зі смертю, добра зі злом», — прогнозує він.

Богдан КУШНІР.

Вихованця Великобагачанської дитячої музичної школи Матвія АБАШНІКА визнали одним із переможців міжнародного конкурсу гри на національних інструментах *Muzikos burtai 2023*. Це престижне творче змагання відбувалося у литовському місті Клайпеда. Матвій Абашнік своєю грою довів: славні кобзарські традиції у Великій Багачці зберігаються. Адже саме в цьому селищі народився один із найвідоміших українських кобзарів Федір Кушнерик, на честь якого названо місцеву дитячу музичну школу, *передає з Полтавщини наш власкор Василь Неїжмак*

У місті-супутнику Південноукраїнської АЕС вшанували пам'ять ліквідаторів аварії на ЧАЕС

Мешканці міста-супутника атомної станції провели мітинг-реквієм з нагоди Дня вшанування ліквідаторів аварії на ЧАЕС, які врятували Україну й світ від ядерної катастрофи.

Участь у заході взяли керівники громади, ветерани-чорнобильці й просто пересічні городяни. Біля знаку Чорнобильської Мадонни вони подякували живим та згадали загиблих героїв, які віддали своє життя заради того, щоб якнайшвидше локалізувати аварію.

У ліквідації наслідків брали участь понад 90 000 осіб. Працівники Південноукраїнської АЕС теж відгукнулись на заклик про допомогу і одними з перших прибули допомагати в усуненні наслідків ядерної катастрофи. Зокрема, своїми спогадами із присутніми поділився представник міської організації інвалідів «Союз Чорнобиль України», член експертної ради ветеранів атомної енергетики Юрій Рубан. Він підкреслив, що як дозиметрист знав, наскільки небезпечна поїздка на ЧАЕС. Утім, ані сам, ані його колеги не могли відмовитись, адже знали — від швидкості усунення наслідків залежить майбутнє країни та світу.

Після хвилини мовчання присутні вшанували пам'ять померлих від наслідків Чорнобильської катастрофи покладанням квітів до пам'ятного знаку. На завершення заходу всіх охочих запросили відвідати тематичну експозицію «Чорнобиль не має минулого часу» в Южноукраїнському міському історичному музеї. Вона діятиме до 16 грудня.

Управління інформації та громадських зв'язків.

Перший генерал армії незалежної України

1 січня 2024 року виповнюється 80 літ від дня народження першого в історії незалежної України генерала армії України Віталія Радецького.

Усе його життя присвячене одній справі — захисту Вітчизни та зміцненню її обороноздатності. Термін його військової служби — 47 років!

Генерал Віталій Радецький одним із перших вищих военачальників нашої держави перейшов на службу до Збройних Сил України після розпаду срср і склав присягу на вірність українському народу. У січні 1992-го призначений командувачем військ Одеського військового округу.

З 4 жовтня 1993-го по 10 жовтня 1994-го — міністр оборони України. Став першим, кому було присвоєно найвище військовоє звання генерал армії України (30 листопада 1993 року).

У серпні 1995 року Радецький призначений головним інспектором Міністерства оборони України, у травні 2005-го — начальником Національної академії оборони України, у січні 2009 року звільнений з військової служби у відставку за віком.

Автор майже 30 наукових статей. Кандидат історичних наук. Доцент.

Генерал Віталій Радецький був одним з ініціаторів початкового періоду відтворення Збройних Сил України. Він впроваджував у життя одночасне формування правової основи діяльності Збройних Сил, реорганізацію їх структур, створення відповідних систем управління, забезпечення та інших елементів, необхідних для їхнього функціонування.

Його енергія, цілеспрямованість, величезний досвід практичної роботи у військах дали Верховній Раді України змогу у стислий термін прийняти па-

кет законодавчих актів, що стосуються військової сфери: Концепцію оборони і будівництва Збройних Сил України, Постанову «Про утворення Ради оборони України», законів України «Про оборону України», «Про Збройні Сили України», Воєнну доктрину України.

Під час військового будівництва Радецьким враховувалися складність і невизначеність військово-політичної ситуації навколо України, наявність на пострадянському просторі осередків напруженості, територіальних суперечок, локальних конфліктів, які могли загрожувати й Україні. Концепція оборони і будівництва Збройних Сил України від 11 жовтня 1991 року передбачала створення Сухопутних військ (Військ наземної оборони), Військово-повітряних сил та Сил протиповітряної оборо-

ни (Військ повітряної оборони), Військово-морських сил.

Закон України «Про Збройні Сили України» від 6 грудня 1991 року підтвердив тривидову структуру ЗСУ — Сухопутні війська, Повітряні сили, Військово-морські сили та наявність тимчасово дислокованих на території України стратегічних сил стримування, склад, структура та завдання яких визначалися на основі міждержавних договорів.

Законом «Про оборону України» Збройні Сили України було визначено як «військову державну структуру, призначену для збройного захисту суверенітету, незалежності, територіальної цілісності та неподільності України від нападу ззовні». 1993 року під керівництвом генерала В. Радецького було завершено формування та укомплектування всіх штабів ЗСУ.

Під керівництвом генерала Радецького відбувався складний процес ухвалення військами Одеського, Прикарпатського та Київського військових округів військової присяги особового складу на вірність Україні. Тверда принципова позиція міністра оборони Радецького щодо кількісного складу військ на переговорах дала змогу не допустити захоплення російською федерацією ЗСУ.

Армія незалежної держави під його керівництвом утворювалася як надійний захисник суверенітету. В основу розвитку національної армії було покладено принцип безумовного виконання Закону України «Про Збройні Сили», їхньої

діяльності на основі демократії та гуманізму, підзвітності перед конституційними органами законодавчої та виконавчої влади, гласності, гарантованої державної соціально-правової захищеності військовослужбовців, безпартійності.

Армія, яка покликана захищати державу, має бути просякнута духом державності, державною ідеологією, саме цей дух та ця ідеологія мали стати, а згодом і стали основою підготовки українського війська.

Віталій Григорович народився в Христинівці Черкаської області — найпрекраснішому регіоні України. На долю батька Григорія Григоровича випало чимало випробувань — воєнне дитинство та юність, важка праця, фронтові дороги і відбудова країни після війни. Мати — Марія Михайлівна. Своє життя вона присвятила вихованню дітей, селянській праці.

А пізніше в житті Радецького з'явилася чарівна Юлія Леонтіївна, його вірна бойова подруга, жінка офіцера. Дружна і міцна офіцерська сім'я виховала двох синів — Олександра і Сергія.

За час служби родина переїжджала понад 20 разів, і весь час в їхньому будинку панували любов, затишок і щастя.

На жаль, Юлія Леонтіївна пішла з життя кілька років тому. Родина Радецьких пам'ятає свою Березину. Нагадує про неї і молодший Віталій Радецький, онук відомого українського воєначальника.

Віталій Радецький твердо і назавжди переконаний, що «Україна — це наша доля. Хай навіть поки що і не найкраща. Але іншої у нас немає. Нам же й робити її кращою».

Леонід ГРИНЧЕНКО, генерал-майор у відставці, голова громадської організації «Об'єднання ветеранів — вищих офіцерів Одеси».

ЦИТАТА

«Знання національних інтересів дає змогу військовим керівникам творчо, ініціативно та з відчуттям високої відповідальності за долю своєї Батьківщини виконувати свій обов'язок».

Віталій РАДЕЦЬКИЙ.

Миколаївський шлях до «блакитної» економіки

Втілити економічний потенціал обласного центру покликаний проект «Портфолію міста Миколаєва для переходу до «блакитної» економіки. Він реалізується ВГО «Українська асоціація центрів підтримки бізнесу» спільно з міськрадою за підтримки ПРООН у межах програми «Мери за економічне зростання» (M4ED), яка спрямована на підтримку сталого розвитку міст та їх перехід до інноваційних економічних моделей.

«Місто отримало нові можливості та доступ до фінансування, які допоможуть вирішити питання швидкого економічного відновлення після кризи — побудувати краще «зелене» майбутнє з урахуванням гендерних, інклюзивних та інноваційних аспектів у сфері міського планування», — зазначив миколаївський міський голова Олександр Сенкевич.

«Портфолію» містить п'ять ключових проектів, які спрямовані на створення інноваційних та стало орієнтованих рішень для майбутнього міста.

Перший стосується перспектив Миколаївського суднобудівного заводу який тривалий час перебував у стані стагнації. А під час повномасштабного вторгнення завдав ще більших руйнувань. Планується розробити концепцію та 3D-

дизайн для його трансформации. Підприємство розташоване в самому центрі міста та має великий потенціал для розвитку. Це буде друге дихання відомого суднобудівного підприємства. Планується організація виробничих та судноремонтних потужностей, а також технологічного парку, зеленої зони зі збереженням історичних пам'яток, пов'язаних з будівництвом суден. Ідеї від містян вітаються. До розроблення концептуальних рішень будуть залучені експерти і фахівці, які сприятимуть ревіталізації заводу та його використанню для розвитку місцевої економіки і туризму.

У миколаївському «Портфолію» є і пропозиції щодо підтримки малого та середнього бізнесу на шляху до «блакитної» та «зеленої» економіки.

Цей проект спрямований на збереження водних ресурсів та розвиток галузей, пов'язаних із водою, таких як мореплавання, риболовля і туризм. Також планується підтримати розвиток та перехід підприємств до бізнес-моделей, спрямованих на «зелену» економіку і сталість (збалансованість між економічними, соціальними та екологічними аспектами бізнесу) й охорону довкілля.

Ще один проект виходить з того, що Миколаїв прагне створити економічний магніт, який сприятиме інноваціям та розвитку бізнесу в місті, зміцненню морської ідентичності та економічному зростанню. Ця ініціатива передбачає розроблення концепції місцевого індустріального парку на площі 190 гектарів.

Передбачається створення локацій, які відрізнятимуться від наявних у місті. Новий концепт нижньої набережної Інгулу і будівлі школи сприятимуть проведенню різноманітних заходів.

І ще один проєкт орієнтований на створення механізму співпраці та

комунікації міжстейхолдерами, зацікавленими у відновленні й трансформації міста. Він передбачає організацію

конференції для всіх сторін та зацікавлених сторін, залучених до процесу трансформації Миколаєва.

«Портфолію» міста для переходу до «блакитної» економіки — один із пріоритетів розвитку Миколаєва, визначений міськрадою за підтримки ПРООН. Завдяки ініціативі поважної міжнародної інституції місто отримало конкурентну перевагу і матиме проекти відновлення та розвитку ключових локацій. Миколаїв з 2019 року в програмі, і ці проекти стануть частинами Майстер-плану, який нині розробляється», — впевнений виконавчий директор ВГО «Українська асоціація центрів підтримки бізнесу» Артем Ващенко.

Керівники проєкту — відомі в Миколаєві бізнесмени, суднобудівники, менеджери, архітектори. Загальну координацію здійснює перший заступник міського голови Володимир Луков.

Під час роботи над проєктами планується участь громади, яка залучатиметься до обговорення перспектив подальшого розвитку Миколаєва.

Олена ІВАШКО,
Олена ГОРЯЧЕВА.

На знімку: такий вигляд має мікрорайон Намив узимку.

Фото
Володимира СМІРНОВА.

Втрачену картку водія UAD0000009ETI000, видану 06.06.2022 р. в ДП "ДержавтотрансНДІпроект" на ім'я ХЛИСТІК АРТЕМ ВІТАЛІЙОВИЧ, вважати недійсною.

Втрачений військовий квиток серія АВ №402169 виданий Солом'янським військовим комісаріатом м.Києва від 28.11.2014р. на ім'я Колесник Антон Валерійович, вважати не дійсним.

Втрачений диплом бакалавра В18 №222590 виданий Київським національним університетом імені Т. Шевченка на ім'я Погорелова Олександра Вадимовича від 30 червня 2018 року вважати недійсним.

Втрачене посвідчення учасника бойових дій, серія МВ № 067841, виданий Головним управлінням Національної гвардії України від 22 квітня 2020р. на ім'я Рубльова Олексія Євгеновича, вважати недійсним.

Втрачений військовий квиток, виданий Залізничним районним військовим комісаріатом м. Києва у 1987 році на ім'я Кодецького Валерія Івановича, вважати недійсним.

Втрачене посвідчення батьків багатодітної родини, серія БС 428 041 від 30.06.2023р. з терміном дії до 16.09.2026, оформлене на Крижанівського Олеса Сергійовича та Крижанівську Олену Сергіївну, вважати не дійсним.

Оголошення про внесення змін до рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 14 вересня 2023 року № 94/зп-23

Рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 14 грудня 2023 року внесено зміни до рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 14 вересня 2023 року № 94/зп-23 - збільшено кількість вакантних посад в окремих апеляційних судах, стосовно яких проводиться конкурс.

- У результаті цих змін: у Дніпровському апеляційному суді оголошено конкурс на 23 вакантні посади; у Запорізькому апеляційному суді - на 16 посад; у Тернопільському апеляційному суді - на 17 посад; у Центральному апеляційному господарському суді - на 21 посаду; у Південно-західному апеляційному господарському суді - на 4 посади; у Першому апеляційному адміністративному суді - на 9 посад.

ОГОЛОШЕННЯ про результати проведення конкурсу

Служба зовнішньої розвідки України

Місцезнаходження: вул. Нагірна, 24/1, м. Київ, 04107 Посадові особи замовника, уповноважені здійснювати зв'язок з учасниками: Бондаренко Андрій Анатолійович, тел. (044) 481-66-18 Злобін Андрій Віталійович, тел. (044) 451-96-24 Режим роботи конкурсної комісії: Пн-Пт з 9⁰⁰ до 17⁰⁰.

Найменування предмета закупівлі: закупівля за державні кошти квартири для військовослужбовців у регіонах України:

- 1 однокімнатної квартири включно у м. Києві та 20 км зоні від меж м. Києва, житловою площею не менше 14,0 кв.м., загальною площею не більше 50 кв.м. Газета "Голос України" №244 (8261) від 06.12.2023 року.

Адреса веб-сайту на якому замовником розміщувалась інформація про закупівлю: www.szru.gov.ua

Визнано переможцем: Товариство з обмеженою відповідальністю "Фінансова компанія "ОСНОВА", 02105, м. Київ, просп. Возз'єднання, 6. Дата прийняття рішення: 15 грудня 2023 року.

У провадженні Рівненського міського суду Рівненської області (33028, м. Рівне, вул. Шкільна, 1) перебуває кримінальне провадження № № 22022180000000269, 22022180000000303, 22022180000000302, 22022180000000306, 22022180000000266, 2202218000000021, 22022180000000265, 2202218000000062, 22022180000000267, 22022180000000304, 2202218000000072, 2202218000000079, 2202218000000073, 2202218000000081, 2202218000000107, 2202218000000105, 2202218000000103, 2202218000000098, 2202218000000100, 2202218000000080, 2202218000000099 (номер провадження 1-кп/569/771/23, справа № 569/17593/22) про обвинувачення Л.Р.А., Кусайко Т.О., Курбанова Р.Д., Лоцманова Д.М., Лоора І.І., Лісовського С.Ф., Лавриненка О.Ф., Лобач Т.Г., Ламейкіна Д.В., Любарського Р.В., Макієва З.Г., Логінова В.Ю., Лесуна А.Ф., Максимова О.О., Айткулової Е.Р., Маркова А.П., Ліхачьова В.В., Метшина А.Р., Ніколаєвої В.В., Абакарова Х.М., Лебедева Є.В., Макарова А.М., Макарова В.С., Кушнарьова В.В., Мілонова В.В., Морозова С.І., Москвічова Є.С., Мажуги О.Г., Ямпольської О.О., Чапліна М.Ю., Школкіної Н.В., Шаманова В.А., Назарової Н.В., Немкіна А.І., Чижова С.В., Черняка О.Ю., Шипуліна А.В., Яхнюка С.В., Ярової І.А., Щеглова М.М., Неверова С.І., Якубовського О.В., Шеремета М.С., Шхагошева А.Л., Щербакіна О.В., Морозова О.В., Ніконова В.О., Шолохова О.М., Марданшини Р.М., Ягафарова А.Ф., Шувалова В.М., Ніколаєва М.П., Метелева А.П., Чепікова С.В., Швидкіна Ю.М., Шубіна І.М. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 110 КК України.

Колегія суддів Рівненського міського суду Рівненської області під головуванням судді Рогозіна Святослава Вікторовича, суддів Наумова Сергія Валентиновича та Сидорки Євгенія Івановича викликає обвинувачених Лечхаджієва Руслана Абдулахієвича, 02 липня 1965 року народження, уродженця м. Гудермес, Чеченської Республіки, російської федерації, громадянина російської федерації, місце проживання невідоме, робоча адреса: російська федерація, м. Москва, вул. Охотний ряд, 1; Кусайко Тетяну Олексіївну, 15 січня 1960 року народження, громадянку російської федерації, уродженки с. Бутенки, Кобелякського району Полтавської області, місце проживання невідоме; Курбанова Різвана Даніяловича, 03 січня 1961 року народження, громадянина російської федерації, уродженця м. Буйнакськ, Республіки Дагестан російської федерації, місце проживання невідоме; Лоцманова Дмитра Миколайовича, 02 березня 1975 року народження, уродженця м. Армавір, Краснодарського краю, російської федерації, громадянина російської федерації, місце проживання невідоме; Лоора Івана Івановича, 11 грудня 1955 року народження, уродженця с. Обське, Кам'янського району, Алтайського краю, російської федерації, громадянина російської федерації, місце проживання невідоме; Лісовського Сергія Федоровича, 25 квітня 1960 року народження, уродженця м. Москва, російської федерації, громадянина російської федерації, місце проживання невідоме; Лавриненка Олексія Федоровича, 20 серпня 1955 року народження, уродженця с. Ніколина Балка, Петровського району Старопільського краю, російської федерації, громадянина російської федерації, місце проживання невідоме; Лобач Тетяну Георгіївну, 08 січня 1974 року народження, уродженки м. Хмельницького, Україна, громадянки російської федерації, місце проживання невідоме, Ламейкіна Дмитра Вікторовича, 27.02.1977 року народження, уродженця м. Краснодар, Краснодарського краю, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Лобач Андрія Павловича, 30.06.1972 року народження, уродженця м. Белгород, Белгородської області, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Ліхачьова Віталія Вікторовича, 22.02.1964 року народження, уродженця м. Волгоград, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Метшина Айдара Раїсовича, 27.08.1963 року народження, уродженця м. Нижньокамськ, республіки Татарстан, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Ніколаєву Вікторію Вікторівну, 21.11.1962 року народження, уродженки м. Владивосток, Приморського краю, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянки російської федерації, Абакарова Хізрі Магомедовича, 28.06.1960 року народження, уродженця м. Южно-Сухокумськ, Республіки Дагестан, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Лебедева Євгена Вікторовича, 12.12.1957 року народження, уродженця м. Бор, Горківської області, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Ма-

карова Андрія Михайловича, 22.07.1954 року народження, уродженця м. Москва, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Макарова Вячеслава Серафимовича, 07.05.1955 року народження, уродженця с. Крутченська Байгора, Усманського району, Липецької області, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Кушнарьова Віталія Васильовича, 01.05.1975 року народження, уродженця хутора Михайлів, Тацінського району, Ростовської області, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Мілонова Віталія Валентиновича, 23.01.1974 року народження, уродженця м. Ленінград, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Морозова Сергія Івановича, 06.09.1959 року народження, уродженця м. Ульяновськ, Ульяновської області, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Москвічова Євгенія Сергіївнича, 28.09.1957 року народження, уродженця с. Козинки, Карачівського району, Брянської області, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Мажуги Олександра Григоровича, 06.08.1980 року народження, уродженця м. Москва, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Ямпольську Олену Олександрівну, 20.06.1971 року народження, уродженки м. Москва, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянки російської федерації, Чапліна Микиту Юрійовича, 28.07.1982 року народження, уродженця м. Раменське, Московської області, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Школкіну Надію Василівну, 12.05.1970 року народження, уродженки м. Саранськ, Республіки Мордовія, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянки російської федерації, Шаманова Володимира Анатолійовича, 15.02.1957 року народження, уродженця м. Барнаул, Алтайського краю, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Назарову Наталію Василівну, 22.12.1953 року народження, уродженки с. Мігна, Ермаковського району, Красноярського краю, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянки російської федерації, Немкіна Антона Ігоровича, 22.08.1983 року народження, уродженця м. Майкоп, Республіки Адыгея, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Чижова Сергія Вікторовича, 16.03.1964 року народження, уродженця м. Москва, російська федерація, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Черняка Олексія Юрійовича, 27.08.1973 року народження, уродженця м. Алма-Ата, Республіка Казахстан, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Шипуліна Антона Володимировича, 21.08.1987 року народження, уродженця м. Тюмень, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Яхнюка Сергія Васильовича, 03.07.1962 року народження уродженця с. Алтинівка, Крелевецького району, Сумської області, Україна, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Ярову Ірину Анатоліївну, 17.10.1966 року народження, уродженки м. Макіївка, Донецької області, Україна, місце проживання невідоме, громадянки російської федерації, Щеглова Миколу Михайловича, 16.03.1960 року народження, уродженця м. Трубчевськ, Брянської області, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Неверова Сергія Івановича, 21.12.1961 року народження, уродженця м. Ташталог, Таштагольського району, Кемеровської області, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Якубовського Олександра Володимировича, 07.05.1985 року народження, уродженця м. Іркутськ, Іркутської області, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Шеремета Михайла Сергійовича, 23.05.1971 року народження, уродженця м. Джанкой, Автономної Республіки Крим, Україна, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Шхагошева Адальбі Люлевича, 06.06.1967 року народження, уродженця с. Старий Урух, Кабардино-Балкарської Республіки, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Щербакіна Олександра Володимировича, 12.03.1965 року народження, уродженця м. Владивосток, Приморського краю, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Морозова Олега Вікторовича, 05.11.2023 року народження, уродженця м. Казань, Республіки Татарстан, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Ніконова Вячеслава Олексіївнича, 05.06.1956 року народження, уродженця м. Москва, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Шолохова Олександра Михайловича, 25.01.1962 року народження, уродженця м. Москва, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Марданшини Рафаєла Мірхатімовича, 24.12.1961 року народження, уродженця м. Октябрський, Республіки Башкортостан, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Ягафарова Азата Фердинандовича, 04.04.1961 року народження, уродженця с. Сарли, Азнакіївського району, Республіки Татарстан, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Шувалова Вадима Миколайовича, 17.02.1958 року народження, уродженця м. Кохма, Іванівський район, Іванівська область, російська федерація, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Ніколаєва Миколу Петровича, 02.04.1970 року народження, уродженця м. Москва, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Метелева Артема Павловича, 11.08.1993 року народження, уродженця м. Москва, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянин російської федерації, Чепікова Сергія Володимировича, 30.01.1967 року народження, уродженця с. Хор, Хабаравського краю, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянин російської федерації, Швидкіна Юрія Миколайовича, 24.05.1965 року народження, уродженця м. Красноярськ, Красноярського краю, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, Шубіна Ігоря Миколайовича, 20.12.1955 року народження, уродженця м. Перм, Пермського краю, російської федерації, місце проживання невідоме, громадянина російської федерації, у судові засідання, які відбудуться 18 грудня 2023 року о 14 год. 00 хв., 19 грудня 2023 року о 10 год. 00 хв., 22 грудня 2023 року о 11 год. 00 хв., 22 січня 2024 року о 10 год. 00 хв., 23 січня 2024 року о 10 год. 00 хв., 24 січня 2024 року о 10 год. 00 хв., 25 січня 2024 року о 10 год. 00 хв. в приміщенні Рівненського міського суду Рівненської області (м. Рівне, вул. Шкільна, 1) у залі судового засідання № 1.

■ **1873.** Народився Микола Філянський — український поет, музезнавець. ■ **1898.** Народився Микола Тараканов — український хоровий диригент і педагог. ■ **1919.** Народився Микола Лукаш — видатний український перекладач, мовознавець і поліглот. Миколі Лукашу першому в Україні вдалося перекласти «Фауста», над яким він працював 18 років. ■ **1919.** Помер Василь Тютюнник — український військовий діяч, полковник генерального штабу Армії УНР, командувач Дієвої Армії УНР. ■ **1920.** Народився Руденко Микола — український поет, письменник, філософ, правозахисник, засновник Української Гельсінської групи.

№ 253 (8270) ВІВТОРОК, 19 ГРУДНЯ 2023

Сьогодні в Україні в більшості областей, крім західного регіону, — невеликий дощ та мряка. Подекуди можливі тумани. Температура повітря вночі +1...+6°C, удень +3...+8°C, на Одещині до — +11°C. У Карпатах протягом доби 0...-5°C. Вітер західний, південно-західний, 5—10 м/с

ПОДРОБИЦІ

Спільними зусиллями відкрили прихисток для переселенців

Ще один шелтер для вимушених переселенців відкрили в Запоріжжі завдяки підтримці міжнародних партнерів, співпраці міста й волонтерських організацій. Як розповів секретар міськради Анатолій Куртєв, з комунального фонду місто надало громадській організації «Захист жінок України» приміщення під прихисток для людей похилого віку. Завдяки співпраці з Міжнародною організацією з міграції в приміщенні зроблено ремонт. А силами партнерів з People in Need, «Карітас Запоріжжя», «Право на захист», «Проліски», «Мережі 100 відсотків життя» та інших шелтер оснащено необхідною технікою та меблями.

«Тепер тут зможуть комфортно проживати сорок осіб, — додав Анатолій Куртєв. — Наразі ведемо переговори щодо облаштування ще двох шелтерів для маломобільних громадян з числа внутрішньо переміщених осіб».

Роман ВОЛОДИМИРОВ.
Запоріжжя.

Лазні на колесах — на передову

З Вінниччини на фронт спрямували 14 лазне-пральних комплексів. Уже в 14 громадах підтримали ініціативу обласної влади виготовляти лазні на колесах для військових. 14-та має свою особливість: вода нагрівається на твердому чи рідкому паливі або електрикою. Окрім того, лазня розрахована на значну кількість людей: протягом дня тут можуть помитися приблизно 500 військових.

За словами голови облради В'ячеслава Соколового, сконструювали комплекс талановиті інженери одного з комунальних підприємств. Він цілісний, тобто повністю з'єднаний з автомобілем високої прохідності, тож може долати бездоріжжя.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Земляки підтримують один одного на війні

23-річний Владислав і 22-річний Валентин родом із Дубровиччини Рівненської області. Побратими познайомились, коли проходили строкову службу в Державній прикордонній службі України. А потім ще й з'ясувалося, що вони — родичі. — Після року строкової служби повернулися додому, а далі — у кожного своє життя. Проте через чотири місяці почалося широкомасштабне вторгнення. Вирішили, що хочемо стати в стрій і захищати Україну, — пригадає Владислав.

Хлопці воліли потрапити до прикордонних військ, але там уже не було місць. Тоді звернулися до місцевого центру комплектування з проханням їх мобілізувати. Нині служать в одному з підрозділів 23-го інженерно-позиційного полку Командування Сил підтримки ЗСУ. Обоє виконують обов'язки на посадах розвідників-саперів.

Всеволд ПЕКАРСЬКИЙ.
Рівненська область.

Окупанти застосовують для атак «людські хвилі»

ФРОНТ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Противник намагається просуватися по трасі Бахмут — Іванівське у напрямку Часового Яру, а також робить спроби взяти панівні висоти північніше від Кліщівки. Ситуація там залишається складною і все тримається на мужності наших воїнів, використанні артилерії, підтриманні сил та засобів на цій ділянці фронту.

Ворог не полишає спроб оточити Авдіївку. Робить постійні намагання рухатися через залізницю до Степового, що призводить до розширення сірих зон. Проте якогось серйозного закріплення окупантів не спостерігається.

На сході противник намагається використовувати тактику, як на лівому березі Дніпра. Про це розповів військовослужбовець та голова Ради резервістів Сухопутних військ ЗСУ Іван Тимочко в ефірі «Еспресо».

«Ворог намагається на техніці завозити піхоту в тил нашим підрозділам. Якщо є можливість, вони їх там висаджують. Однак за можливості техніку одразу відвозять... Техніку рф добряче вибили, тому окупанти почали застосовувати «людські хвилі». Однак вони зрозуміли, що навіть для армії рф — це великі втрати. Нині росіяни пробують робити комбіновану атаку з піхоти і десантників. Вони завозять їх, кидають «на м'ясо» і від'їжджають, щоб ті закріпилися як диверсанти. Тоді піхота, якої не шкода, викликає на себе вогонь. Як ми зрозуміли, після цього в них є план «Б», коли вони повторно залучаються, щоб вдарити з флангів», — розповів він.

Повітряні сили ЗСУ інформують: уночі 18 грудня знищили всі п'ять ударних дронів, якими росіяни атакували Україну. «Усі безпілотники збито мобільними вогнемими групами Повітряних сил та Сил оборони України в межах Миколаївської, Дніпропетровської, Вінницької та Хмельницької областей», — йдеться у повідомленні.

Попри припущення, що ворог розпочне масовані ракетні далекобійні удари з метою повторення торішньої осінньо-зимової кампанії з ударами по критичній інфраструктурі, наразі можливо говорити про використання рф іншої тактики ударів. При цьому за своєю логікою вона не далеко пішла від тактики терору від ХАМАС, зазначають оглядачі Defense Express.

Відповідно до повідомлень Командування Повітряних сил ЗСУ, від початку місяця по 16

грудня росіяни випустили по Україні 291 літако-снаряд типу Shahed-136, а також 36 зенітних ракет з комплексів С-300/С-400. При цьому показник застосування зенітних ракет для ударів по наземних цілях є найбільшим із зафіксованих у звітах з березня цього року.

У поточному місяці рф уже продемонструвала значне збільшення використання ЗРК для хаотичних ударів по містах, зокрема по Києву. Також тримає темп використання літако-снарядів у межах декількох сотень на місяць, вкрай обмежено використовуючи інше далекобійне озброєння.

Для росії використання Shahed-136 та зенітних ракет як балістичного озброєння для ударів по мирних містах України є фактично «копійчаним терором», зазначають експерти. Й до використання дешевих літако-снарядів, які ледь не щодня запускають з декілька десятків, додалися ще й дешеві

рф зенітні ракети 48Н6 з С-400. Загальноворожі запаси зенітних ракет до комплексів С-300/С-400 на початок 2023 року в МОУ оцінили на рівні понад 6,6 тисячі.

Застосування зенітних ракет є саме елементом терору, бо ціллю для них може бути лише такий об'єкт, як місто. Тим самим рф просто повторює тактику ХАМАС, який для обстрілу Ізраїлю використовував дешеві некеровані ракети типу «Касам», які виготовляються з водопровідних труб. А для кремля вартість 48Н6 у пропорції до ресурсів приблизно та сама. На думку оглядачів Defense Express, єдиним економічно доцільним варіантом ефективного боротьби з обстрілами з ЗРК С-400 є їх знищення у районах базування. Але це потребує зняття умови партнерів щодо невикористання західного озброєння по території рф.

Ольга ВІТЕР.

МАЛЮНОК ДНЯ

На шальках терезів.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

СПОРТ

«Золота» естафета українських юніорів!

Біатлон. Ріднау (Італія). Етап юніорського Кубка IBU.

Змішана естафета. Збірна України у складі Олександри Меркушиної, Олени Городної, Степана Кінаша та Владислава Чихаря фінішувала першою.

- Україна (0+7) 1:09:58.2
- Німеччина (0+7) +13.9
- Італія (0+5) +51.9
- Франція (2+14) +1:15.1
- Словенія (1+13)...

Зазначимо, що українська команда раніше не виграла змішаних естафет на юніорському Кубку IBU.

Здолали дуже сильних конкурентів

Фехтування. Копенгаген (Данія). Юні українці дзвінко виступили на етапі Європейського кадетського циклу змагань шпажистів. Змагалися понад 430 учасників із 30 країн.

Найвищої нагороди удостоєний український квіртет у складі Арсенія Прокоф'єва, Максима Гули, Андрія Скока та Мирона Дурневича.

На шляху до «золота» вони виграли п'ять зустрічей — в Естонії (45:39), Німеччині (45:32), Франції (45:39), Італії-2 (43:42) та Італії-1 (38:31).

Іванчук — срібний призер ЧЕ

Шахи. Загреб (Хорватія). Чемпіонат Європи з бліцу. Знаменитий український гросмейстер Василь Іванчук набрав 11 очок та здобув срібну медаль.

Легендарний шахіст лише на 0,5 бала поступився чемпіону Давіду Наварі з Хорватії. Бронзова медаль — у Дениса Кадрича з Чорногорії.

Фінішували другими

Хокей. Блед (Словенія). Чемпіонат світу U-20. Дивізіон 1В. Завершальний тур. 17 грудня.

- Естонія — Хорватія. 8:3 (4:0, 2:3, 2:0).
Італія — Польща. 3:4 (1:2, 2:0, 0:2).
Словенія — Україна. 5:3 (1:0, 2:3, 2:0).
Словенія — 15 очок, Україна — 11, Італія — 7, Естонія — 6, Польща — 4, Хорватія — 2.

Доля золотих нагород і єдиної путівки до дивізіону 1А вирішувалася в останньому матчі турніру. На жаль, переможцем стала не наша збірна. Хоча вона боролася гідно. Українці виграли чотири поєдинки і лише в одному поступилися. Підсумок — срібні нагороди.

Визначився суперник «гірників» у ЛЕ

Футбол. Ньон (Швейцарія). Учора в штаб-квартирі УЄФА відбулося жеребкування плей-оф раунду Ліги Європи.

Визначився суперник донецького «Шахтаря» на цій стадії. Ним став «Олімпік» (Франція, Марсель).

Перші стикові поєдинки відбудуться 15 лютого 2024 року, а матчі у відповідь гратимуть 22 лютого.

Переможці стикових матчів приєднаються до переможців груп Ліги Європи в 1/8 фіналу, а жеребкування цієї стадії турніру відбудеться 23 лютого. Переможці у раунді плей-оф вилетять із єврокубків.

А тим часом на Національному стадіоні в Токіо в присутності майже 30 000 глядачів

відбувся благодійний товариський матч за участю «гірників».

Перед зустріччю до учасників поєдинку і глядачів звернувся Прем'єр-міністр дружної Японії Фуміо Кішіда.

«Авіста Фукуока» (Японія) — «Шахтар» (Україна, Донецьк). 2:2. Голи: господарі забили на 34-й і 37-й хвилини — Сікан, 7, Швед, 53.

«Шахтар»: (1-й тайм) Різник, Гочолешвілі, Бондар, Матвієнко, Азаров, Степаненко, Судаков, Зубков, Бонаренко, Невертон, Сікан, (2-й тайм) Рудько, Лемкін, Кастілло (В'юник, 74), Міроші, Козік (Топалов, 74), Кашук, Назарина, Криськів, Егіналду, Швед, Келсі.

Тренер — Маріно Пушич.

Клубний чемпіонат світу змінює формат

У ФІФА визначилися з термінами проведення клубного чемпіонату світу у новому форматі. Турнір триватиме 29 днів — з 15 червня по 13 липня 2025 року в США. На цьому клубному ЧС уперше в історії гратимуть 32 команди.

До речі, учасникам надаватиметься триденний відпочинок між матчами, щоб вирішити проблеми, пов'язані зі здоров'ям гравців.

Європа отримає дванадцять слотів на турнірі. Путівки для участі матимуть переможці Ліги чемпіонів 2021, 2022, 2023 та 2024 років. Серед учасників точно будуть «Челсі» (Англія, Лондон), «Реал» (Іспанія, Мадрид) та «Манчестер Сіті» (Англія).

Решту місць дістануть команди з найвищим рейтингом коефіцієнтів УЄФА.

У неділю, 17 грудня, Раді ФІФА на засіданні у Джибді (Саудівська Аравія) запропонували затвердити ці дати. Турнір у такому форматі планують проводити що чотири роки.

Підготував Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

Відповідальні за підготовку номера:
Сергій ДЕМСЬКИЙ, Сергій ВОЛОТКОВСЬКИЙ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка).
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2023 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 45 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 40 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 80 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 91482
Видавець —
Державне підприємство
«Редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47,
вул. Петра Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-73;
відділ реклами — 503-61-92;

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama1@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua